

Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΜΟΡΦΕΣ, ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ, ΣΗΜΑΤΑ, GDPR

Επιμέλεια

Αλέξανδρος Μάρης

Δικηγόρος

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Έννοια

Ως επιχείρηση χαρακτηρίζεται η οικονομική μονάδα που αποτελεί αυτοτελή και υπεύθυνη οργάνωση παραγωγικών συντελεστών και διαχείρισης συναλλαγών, με τις οποίες και επιδιώκει το μέγιστο δυνατό κέρδος.

Μια επιχείρηση μπορεί να λάβει διάφορες νομικές μορφές, ειδικά εάν ανήκει σε παραπάνω του ενός πρόσωπα.

ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ατομική επιχείρηση (Ν. 4172/2013)

Η ατομική επιχείρηση είναι η πιο παλιά και πιο απλή μορφή επιχείρησης. Ιδρύεται και διοικείται από ένα άτομο, τον ιδρυτή της. Η έναρξη μιας ατομικής επιχείρησης είναι η πιο απλή, εύκολη και ευέλικτη μορφή επιχείρησης.

Εμπορική Εταιρεία

Η εμπορική εταιρεία είναι ένωση προσώπων ιδιωτικού δικαίου που έχει ιδρυθεί με δικαιοπραξία (σύμβαση – “καταστατικό”) για την επιδίωξη κοινού σκοπού με σκοπό το κέρδος.

Το εταιρικό δίκαιο ή δίκαιο επιχειρήσεων, είναι το πλέγμα κανόνων που ρυθμίζουν τις σχέσεις των εταίρων προς την ένωσή τους (“εσωτερικές σχέσεις”) και προς τρίτους (“εξωτερικές σχέσεις”).

Είδη εταιρειών

A. Προσωπικές

Στις προσωπικές εταιρείες, η προσωπική συμβολή κάθε εταίρου είναι ουσιώδης για τη λειτουργία της εταιρείας. Για το λόγο αυτό, εξάλλου, ο θάνατος ή η πτώχευση κάποιου εκ των εταίρων επιφέρει αλλαγές στην εταιρεία, ενώ οι ίδιοι οι εταίροι ευθύνονται με την προσωπική τους περιουσία.

1. Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.) (Ν. 4072/2012, άρθρα 741 επ. του Α.Κ)

Η Ομόρρυθμη Εταιρεία είναι εταιρεία με νομική προσωπικότητα που επιδιώκει εμπορικό σκοπό και για τα χρέη της οποίας ευθύνονται παράλληλα όλοι οι εταίροι απεριόριστα και εις ολόκληρον, ακόμη και επί πενταετία μετά τη λύση της. Σε περίπτωση πτώχευσης της εταιρείας συπτωχεύουν και οι εταίροι της.

2. Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) (Ν. 4072/2012, άρθρα 741 επ. του Α.Κ)

Η Ετερόρρυθμη Εταιρεία είναι προσωπική εμπορική εταιρεία με νομική προσωπικότητα που επιδιώκει εμπορικό σκοπό και στην οποία οι ομόρρυθμοι εταίροι ευθύνονται από κοινού, απεριόριστα και εις ολόκληρο για τις υποχρεώσεις της, ενώ οι ετερόρρυθμοι μέχρι του ποσού της εισφοράς τους, και εφόσον δεν υπάρχει ειδική ρύθμιση εφαρμόζονται οι διατάξεις για την ομόρρυθμη εταιρεία

B. Κεφαλαιουχικές

Στις κεφαλαιουχικές εταιρείες, το βασικό στοιχείο είναι η συγκέντρωση κεφαλαίου. Επομένως, η κατάσταση των εταίρων είναι αδιάφορη, ενώ η μεταβίβαση της εταιρικής ιδιότητας είναι ελεύθερη. Οι εταίροι μπορούν να μην ασχολούνται με τη διοίκηση της εταιρείας και δεν ευθύνονται προσωπικά για τα χρέη αυτής, εκτός εξαιρέσεων.

1. Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) (Ν. 4072/2012)

Η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) είναι κεφαλαιουχική εμπορική εταιρεία με νομική προσωπικότητα για τις υποχρεώσεις της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της και όχι οι εταίροι, το δε κεφάλαιό της είναι διαιρεμένο σε τμήματα καλούμενα “εταιρικά μερίδια”.

2. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) [Ν. 3190/1955 (κωδικοποίηση με Ν. 4541/2018)]

Η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) είναι κεφαλαιουχική εμπορική εταιρεία με νομική προσωπικότητα για τις υποχρεώσεις της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της και όχι οι εταίροι, το δε κεφάλαιό της είναι διαιρεμένο σε ίσα τμήματα καλούμενα “εταιρικά μερίδια”.

3. Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) (Ν. 4548/2018, προγενέστερος Ν. 2190/1920)

Η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) είναι κεφαλαιουχική εμπορική εταιρεία με νομική προσωπικότητα για τις υποχρεώσεις της οποίας ευθύνεται μόνο η ίδια με την περιουσία της και όχι οι εταίροι, το δε κεφάλαιό της είναι διαιρεμένο σε ίσα τμήματα καλούμενα “μετοχές”.

Γ. Ειδικές μορφές εταιρειών

1. Κοινοπραξία (Ν. 4072/2012)

Η κοινοπραξία αρχικά είναι εταιρεία χωρίς νομική προσωπικότητα. Εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καταχωρίζεται υποχρεωτικά στο Γ.Ε.ΜΗ. και εφαρμόζονται ως προς αυτήν αναλόγως οι διατάξεις για την ομόρρυθμη εταιρεία.

2. Αφανής Εταιρεία (Ν. 4072/2012)

Με τη σύμβαση της αφανούς εταιρείας ο ένας από τους εταίρους (εμφανής εταίρος) παραχωρεί σε άλλον ή άλλους εταίρους (αφανείς εταίρους) δικαίωμα συμμετοχής στα αποτελέσματα μιας ή περισσότερων εμπορικών πράξεων ή εμπορικής επιχείρησης, που διενεργεί στο όνομά του, αλλά προς το κοινό συμφέρον των εταίρων. Η αφανής εταιρεία δεν έχει νομική προσωπικότητα και δεν καταχωρίζεται στο Γ.Ε.Μ.Η.. Οι όροι της εταιρικής συμφωνίας αποδεικνύονται μόνο με έγγραφη συμφωνία των συμβαλλόμενων μερών.

3. Ετερόρρυθμη εταιρία κατά μετοχές (Ν. 4072/2012)

Η ετερόρρυθμη εταιρία κατά μετοχές είναι ετερόρρυθμη εταιρεία, της οποίας το κεφάλαιο είναι διαιρεμένο σε ίσα τμήματα καλούμενα “μετοχές” και στην οποία εφαρμόζονται οι διατάξεις για την ανώνυμη εταιρία, στο μέτρο που συμβιβάζονται με τις διατάξεις για την ΕΠΕ.

Γενικές Παρατηρήσεις

- Ανεξαρτήτως μεγέθους της επιχείρησης, μπορεί να επιλεγεί οποιαδήποτε μορφή επιχείρησης.
- Οποιαδήποτε μορφή επιχείρησης μπορεί, υπό προϋποθέσεις, να «μετατραπεί» σε άλλης μορφής επιχείρηση.

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ (ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ)

Μορφή επιχείρησης	Ατομική	Ο.Ε. και Ε.Ε.	Ι.Κ.Ε.	Ε.Π.Ε.	Α.Ε.
Είδος εταιρείας	Προσωπική	Προσωπική	Κεφαλαιουχική	Κεφαλαιουχική	Κεφαλαιουχική
Διάρκεια	Αορίστου χρόνου	Αορίστου χρόνου	Ορισμένου χρόνου. Εάν δεν ορίζεται, τότε 12 έτη.	Αορίστου	Αορίστου χρόνου (αλλαγή με το Ν. 4548/2018-παλιά 50 έτη)
Ελάχιστο υποχρεωτικό κεφάλαιο	0 €	0 €	1 €	1 €	25.000 €
Εισφορές σε είδος	Όχι	Ναι - εκτίμηση εταίρων	Ναι - Εκτίμηση Επιτροπής	Ναι - Εκτίμηση Επιτροπής (Δεν απαιτείται < 5.000)	Ναι - Εκτίμηση Επιτροπής
Εξωκεφαλαιακές εισφορές	Όχι	Όχι	Ναι	Όχι	Όχι
Εγγυητικές εισφορές	Όχι	Όχι	Ναι	Όχι	Όχι
Προνομιούχες μετοχές	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι
Εξαγοράσιμες μετοχές	Όχι	Όχι	Όχι	Όχι	Ναι

Μορφή εταιρείας	Ατομική	Ο.Ε. και Ε.Ε.	Ι.Κ.Ε.	Ε.Π.Ε.	Α.Ε.
Ελάχιστος αριθμός εταίρων	1	<2	Μπορεί και ένας	Μπορεί και ένας	Μπορεί και ένας
Ευθύνη των εταίρων για τα χρέη της εταιρείας	Απεριόριστη	Απεριόριστη. Οι ο.ε. 100% και με την προσωπική περιουσία τους. Οι ε.ε. μέχρι του ποσού της εισφοράς τους.	Μέχρι του ποσού της εισφοράς τους	Μέχρι του ποσού της εισφοράς τους	Μέχρι του ποσού της εισφοράς τους
Ευθύνη των διαχειριστών με την προσωπική περιουσία	Ναι	Ναι	Για χρέη στο δημόσιο και στα ασφαλιστικά ταμεία	Για χρέη στο δημόσιο και στα ασφαλιστικά ταμεία	Για χρέη στο δημόσιο και στα ασφαλιστικά ταμεία
Ανώτατο όργανο εταιρείας	Επιχειρηματίας	Εταίροι	Συνέλευση των εταίρων	Γενική Συνέλευση των εταίρων	Γενική Συνέλευση των μετόχων
Λήψη αποφάσεων	Επιχειρηματίας	Με συμφωνία όλων των εταίρων ή εφόσον έχει συμφωνηθεί πλειοψηφική λήψη αποφάσεων.	Η συνέλευση αποφασίζει με απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των εταιρικών μεριδίων.	Οι αποφάσεις της γενικής συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των εκπροσωπούμενων σε αυτή ψήφων.	Με πλειοψηφία (50%+ αριθμού των εταίρων, που πλέον του 50% του κεφαλαίου) - Εφόσον δεν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά. Αυξημένα ποσοστά για συγκεκριμένες περιπτώσεις.
Όργανο διοίκησης και εκπροσώπησης	Επιχειρηματίας	Όλοι οι εταίροι (εκτός των ετερορρυθμίων), εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην εταιρική σύμβαση.	Ένας ή περισσότεροι διαχειριστές. Μπορεί να είναι μόνο φυσικό πρόσωπο, εταίρος ή μη.	Εάν δεν συμφωνήθηκε αλλιώς, σε όλους τους εταίρους δρώντας συλλογικώς.	Το Δ.Σ. αποτελείται από 3 έως 15 μέλη. Δυνατότητα και "μονοπρόσωπου".

Μορφή εταιρείας	Ατομική	Ο.Ε. και Ε.Ε.	Ι.Κ.Ε.	Ε.Π.Ε.	Α.Ε.
Ελάχιστος αριθμός διαχειριστών/μελών ΔΣ	1	1	1	1	3 (ή 1, υπό προϋποθέσεις)
Λήψη αποφάσεων	Επιχειρηματίας	Κάθε διαχειριστής εταίρος μπορεί να ενεργεί μόνος.	Κάθε διαχειριστής	Συλλογικώς, αν δεν ορίστηκε αλλιώς.	Με πλειοψηφία
Υποχρέωση διαχειριστών οργάνων		Υποχρέωση πληροφόρησης , καθώς και υποχρέωση λογοδοσίας.	Έκθεση διαχείρισης του διαχειριστή	Έκθεση διαχείρισης του ή των διαχειριστών	Έκθεση διαχείρισης του Δ.Σ.
Τηρούμενα Βιβλία Διαχείρισης	Δεν προβλέπονται	Δεν προβλέπονται	Ενιαίο βιβλίο πρακτικών αποφάσεων των εταίρων και αποφάσεων της διαχείρισης	Βιβλίο πρακτικών διαχείρισης	Οι συζητήσεις και αποφάσεις του Δ.Σ καταχωρίζονται περιληπτικά σε ειδικό βιβλίο.
Δυνατότητα λήψης αμοιβής από τον Διαχειριστή/Εταίρους Ο.Ε -Ε.Ε / Δ.Σ της Α.Ε	--	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι
Σύνταξη Οικονομικών Καταστάσεων	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι
Δημοσίευση Οικονομικών Καταστάσεων	Όχι	Όχι	Ναι	Ναι	Ναι
Υποχρέωση ελέγχου από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές	Όχι	Όχι , εκτός εάν πάνω από 1.500.000 τζίρο	Ναι. Εφόσον είναι "μεσαίου" ή "μεγάλου μεγέθους"	Ναι. Εφόσον είναι "μεσαίου" ή "μεγάλου μεγέθους"	Ναι. Εφόσον είναι "μεσαίου" ή "μεγάλου μεγέθους"

Μορφή εταιρείας	Ατομική	Ο.Ε. και Ε.Ε.	Ι.Κ.Ε.	Ε.Π.Ε.	Α.Ε.
Ασφάλιση λόγω συμμετοχής	Ναι	Ναι	Όχι	Όχι	Όχι
Ασφάλιση λόγω διαχείρισης	--	Ναι	Ναι	Ναι	Ναι, εφόσον λαμβάνει αμοιβές (ασφαλίζεται σαν μισθωτός)
Φορολογική επιβάρυνση	Ποικίλει ανάλογα με το ύψος των κερδών (9%-36%)	Ποικίλει ανάλογα με το ύψος των κερδών (22%-45%)	27%	27%	27%

Κριτήρια επιλογής της κατάλληλης μορφής επιχείρησης

Τα κύρια κριτήρια είναι:

- Απαίτηση για ύπαρξη συνεταίρου ή κεφαλαίων
- Ευθύνη με την προσωπική περιουσία
- Προσδοκώμενος Κύκλος εργασιών
- Ευελιξία ή οργάνωση και διαφάνεια
- Φορολογική επιβάρυνση
- Ασφαλιστική επιβάρυνση
- Κόστος λογιστικής παρακολούθησης

ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ/ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΘΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Ατομική επιχείρηση

Πλεονεκτήματα

- Απλή και ευέλικτη μορφή επιχείρησης
- Χαμηλό κόστος συντήρησης και σχετικά μικρά πάγια έξοδα
- Άμεσες αποφάσεις, ευέλικτος χειρισμός χωρίς τροποποίηση καταστατικού
- Οι αγορές παγίων και εμπορευμάτων γίνονται χωρίς αποδείξεις για το που βρέθηκε το κεφάλαιο
- Όχι δημοσίευση οικονομικών καταστάσεων - εχεμύθεια ως προς τα οικονομικά και περιουσιακά της μεγέθη

Μειονεκτήματα

- Η ανάπτυξη και η εξέλιξη μίας ατομικής επιχείρησης βασίζεται σχεδόν αποκλειστικά στις ικανότητές του επιχειρηματία
- Αδιαφάνεια ως προς τα οικονομικά και περιουσιακά της στοιχεία

Ο.Ε.

Πλεονεκτήματα

- Απλή και ευέλικτη μορφή εταιρείας
- Χαμηλά έξοδα σύστασης και λειτουργίας
- Μόνο οι εταίροι είναι διαχειριστές και εκπρόσωποι της εταιρείας

Μειονεκτήματα

- Απεριόριστη ευθύνη όλων των εταίρων
- Με τη λύση της εταιρίας δεν σταματάει η ευθύνη των εταίρων για τα χρέη της εταιρείας για μία 5ετία
- Υποχρέωση ασφάλισης όλων των εταίρων
- Εμπορική ιδιότητα των εταίρων: Ο ομόρρυθμος εταίρος αποκτά την εμπορική ιδιότητα, που συνεπάγεται όλες τις ενδεχόμενες συνέπειες της εμπορικής ιδιότητας (π.χ. πτώχευση κ.α.)
- Σε περίπτωση πτώχευσης της εταιρείας, πτωχεύουν μαζί και οι ομόρρυθμοι εταίροι
- Αδυναμία διαίρεσης του εταιρικού κεφαλαίου
- Η πραγματική οικονομική κατάσταση της εταιρίας είναι θολή, στήνοντας πολλές φορές εμπόδια σε τραπεζικούς δανεισμούς
- Το πιο βασικό στοιχείο της οργάνωσης και της λειτουργίας της ομόρρυθμης εταιρείας είναι η προσωπική και διαρκής συμβολή του καθενός στη διοίκηση της εταιρίας, χωρίς να μπορεί να ορισθεί διαχειριστής τρίτο άτομο

E.E.

Πλεονεκτήματα

- Απλή και ευέλικτη μορφή εταιρείας
- Χαμηλά έξοδα σύστασης και λειτουργίας, καθώς δεν απαιτείται συγκέντρωση κεφαλαίων για πληρωμές και αγορές.
- Η ευθύνη του ετερόρρυθμου εταίρου είναι περιορισμένη και αφορά το ποσό της εισφοράς του στην εταιρία
- Μόνο οι ομόρρυθμοι εταίροι είναι διαχειριστές και εκπρόσωποι της εταιρίας

Μειονεκτήματα

- Ο ετερόρρυθμος εταίρος δεν μπορεί να ορισθεί διαχειριστής και άρα δεν μπορεί να συμμετέχει στην εταιρική διοίκηση και εκπροσώπηση
- Το όνομα του ετερόρρυθμου εταίρου δεν δύναται να εμφανίζεται στην εταιρική επωνυμία

Ι.Κ.Ε.

Πλεονεκτήματα

- Μπορεί να έχει έναν μόνο εταίρο (Μονοπρόσωπη)
- Ιδιαίτερη προσαρμοστικότητα και ευελιξία Η ίδρυση της μπορεί να γίνει με μόνο ένα ευρώ κεφάλαιο και επίσης παρέχεται μεγάλη ελευθερία στο καταστατικό.
- Δυνατότητα διαφόρων μορφών εισφορών (να εισφέρουν, εκτός από κεφάλαιο σε χρήμα ή σε είδος, και άλλου είδους εισφορές, όπως την παροχή εργασίας, με αποτέλεσμα να λαμβάνουν εταιρικά μερίδια).
- Για τις εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την περιουσία της. Με την εξαίρεση όμως των εταίρων που έχουν εισφέρει εγγυητικές εισφορές που ευθύνονται για τα εταιρικά χρέη μέχρι του ποσού που έχουν εγγυηθεί.
- Όλες οι τροποποιήσεις του καταστατικού γίνονται χωρίς την παρουσία συμβολαιογράφου και την υποχρέωση δημοσίευσης σε ΦΕΚ.
- Μόνο ο διαχειριστής είναι υποχρεωμένος σε ασφάλιση

Μειονεκτήματα

- Αυξημένο κόστος διατήρησης σε σχέση με τις προσωπικές
- Φόρος μερισμάτων ο οποίος δεν υφίσταται στις προσωπικές (με κύκλο εργασιών μικρότερο του 1.500.000 Ευρώ).
- Δυσκολία μεταβίβασης μεριδίων σε σχέση με άλλες κεφαλαιουχικές (πχ Α.Ε.)

Ε.Π.Ε.

Πλεονεκτήματα

- Οι εταίροι ΔΕΝ ευθύνονται με την προσωπική τους περιουσία
- Ελάχιστο κεφάλαιο σύστασης
- Βελτιωμένη πιστοληπτική ικανότητα λόγω της υποχρεωτικής τήρησης διπλογραφικών βιβλίων.

Μειονεκτήματα

- Αυξημένο κόστος διατήρησης σε σχέση με τις προσωπικές
- Τήρηση αυστηρών λογιστικών προτύπων
- Φόρος μερισμάτων ο οποίος δεν υφίσταται στις προσωπικές (με κύκλο εργασιών μικρότερο του 1.500.000 Ευρώ).

A.E.

Πλεονεκτήματα

- Οι μέτοχοι και το Δ.Σ. ΔΕΝ ευθύνονται με την προσωπική τους περιουσία
- Μεγάλη πιστοληπτική ικανότητα
- Πολυάριθμοι τρόποι χρηματοδότησης
- Μεγάλη ευελιξία στην είσοδο και έξοδο συμμετεχόντων
- Υποχρέωση ασφάλισης έχουν μόνο τα μέλη του Δ.Σ. που ταυτόχρονα κατέχουν ποσοστό άνω του 3% στην εταιρεία

Μειονεκτήματα

- Μεγάλο αρχικό κεφάλαιο
- Μεγάλο κόστος διατήρησης
- Τήρηση αυστηρών λογιστικών προτύπων

ΣΥΣΤΑΣΗ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Η σύσταση κάποιας εταιρείας πραγματοποιείται μέσω της Υπηρεσίας μίας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ), και μπορεί να είναι:

- Μέσω του αντίστοιχου επιμελητήριου (Βιομηχανικό, Επαγγελματικό)
- Μέσω της ηλεκτρονικής υπηρεσίας μιας στάσης (e-ΥΜΣ)
- Μέσω συμβολαιογράφου, ο οποίος έχει πιστοποιηθεί ως ΥΜΣ, εφόσον απαιτείται συμβολαιογραφικός τύπος για το καταστατικό π.χ. εισφέρεται ακίνητο

Με τον νόμο 4441/2016 επήλθαν σημαντικές αλλαγές στη λειτουργία της e-ΥΜΣ και πιο συγκεκριμένα καταργήθηκαν οι κατωτέρω διαδικασίες:

- Επίσκεψη σε ΔΟΥ
- Επίσκεψη σε ΕΦΚΑ
- Χρήση εταιρικής σφραγίδας
- Φορολογική ενημερότητα

Για τις παραπάνω διαδικασίες το Πληροφοριακό Σύστημα της ΥΜΣ στέλνει πλέον αυτόματα τα σχετικά στοιχεία στους αντίστοιχους φορείς.

Ενέργειες σύστασης

1. Ένας εκ των ιδρυτών ή ένα εξουσιοδοτημένο τρίτο πρόσωπο αυθεντικοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης (e-id) ή εναλλακτικά μέσω των κωδικών Taxisnet και εισέρχεται στη ψηφιακή πλατφόρμα.

Οι ιδρυτές πρέπει να έχουν:

- Ικανότητα δικαιοπραξίας
- Ενεργό ελληνικό ΑΦΜ
- Κατάλληλη άδεια διαμονής αν προέρχονται από Τρίτη χώρα

2. Προαιρετικά, ο ενδιαφερόμενος δύναται να προβεί σε ηλεκτρονικό προέλεγχο, και δέσμευση επωνυμίας και διακριτικού τίτλου, έλεγχο ΚΑΔ και υπολογισμό κόστους σύστασης πριν ταυτοποιηθεί από το σύστημα. Επίσης, η πλατφόρμα διαθέτει εφαρμογή υπολογισμού κόστους πριν την έναρξη της σύστασης.

3. Οι ιδρυτές λαμβάνουν ηλεκτρονικό μήνυμα για την υποβληθείσα αίτηση σύστασης εταιρείας, αυθεντικοποιούνται με τον ίδιο τρόπο και διαδοχικά, ο ένας μετά τον άλλο, υπογράφουν ηλεκτρονικά το καταστατικό, το οποίο έχει υποβληθεί.
4. Το καταστατικό υπογράφεται ηλεκτρονικά είτε με τη χρήση κωδικών πρόσβασης των ιδρυτών στο TAXISNET (ηλεκτρονική υπογραφή), είτε με τη χρήση ειδικού εξοπλισμού ηλεκτρονικής υπογραφής (εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή). Οι δύο τύποι υπογραφών επιφέρουν τις ίδιες έννομες συνέπειες και δεν απαιτείται μεταφόρτωση (upload) κανενός εγγράφου ή αρχείου.
5. Η ηλεκτρονική υπογραφή αποτελεί απόδειξη επικύρωσης και αποδοχής όλων των καταχωρημένων στοιχείων στο σύστημα.
6. Η συμπλήρωση στοιχείων στο πληροφοριακό σύστημα της e-ΥΜΣ επέχει τη θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986. Οι Υπηρεσίες ΓΕΜΗ διενεργούν δειγματοληπτικό έλεγχο σε ποσοστό τουλάχιστον 5% επί των συστάσεων που έγιναν μέσω e-ΥΜΣ.
7. Μετά την υπογραφή-αποδοχή της αίτησης σύστασης, ακολουθεί ηλεκτρονική πληρωμή του κόστους σύστασης.

Μετά την υποβολή αίτησης σύστασης, το σύστημα της e-ΥΜΣ:

- Χορηγεί αριθμό ΓΕΜΗ και Κωδικό Αριθμό Καταχώρισης (ΚΑΚ) σύστασης
- Δημιουργεί ηλεκτρονικό φάκελο στη μερίδα της εταιρείας στο ΓΕΜΗ
- Αποδίδει ζεύγος κωδικού χρήστη και κωδικού πρόσβασης για την πρόσβαση της εταιρείας στο διαδικτυακό τόπο του ΓΕΜΗ
- Διαβιβάζει ηλεκτρονικά στο TAXIS τα απαιτούμενα στοιχεία προκειμένου η εταιρεία να εγγραφεί στο Μητρώο και να λάβει ΑΦΜ
- Χορηγεί δυνατότητα πρόσβασης στο διαδικτυακό τόπο του TAXISNET για την υποβολή αίτησης χορήγησης προσωρινού κλειδαρίθμου, ώστε η εταιρεία να λάβει άμεσα όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης στο TAXISNET.
- Εγγράφει την συσταθείσα εταιρεία στο καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιο Επιμελητήριο
- Ενημερώνει τον ΕΦΚΑ για τη σύσταση της εταιρείας
- Εκδίδει ψηφιακά υπογεγραμμένα αντίγραφα της εταιρικής σύμβασης και της ανακοίνωσης σύστασης της εταιρείας και τα αποστέλλει ηλεκτρονικά στους αιτούντες
- Χορηγεί βεβαίωση πληρωμής του Γραμματίου Ενιαίου Κόστους σύστασης εταιρείας και, όπου απαιτείται, του τέλους υπέρ της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Κόστος σύστασης

ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	Ατομική	Ο.Ε και Ε.Ε.	Ι.Κ.Ε	Ε.Π.Ε	Α.Ε
Γραμμάτιο Κόστους Σύστασης Εταιρείας	Δεν υπάρχει	50 Ευρώ. [Συν 3 ευρώ για κάθε επιπλέον ιδρυτή εφόσον είναι >10]	60 Ευρώ. [Συν 3 ευρώ για κάθε επιπλέον ιδρυτή εφόσον είναι >10]	60 Ευρώ. [Συν 3 ευρώ για κάθε επιπλέον ιδρυτή εφόσον είναι >10]	60 Ευρώ. [Συν 3 ευρώ για κάθε επιπλέον ιδρυτή εφόσον είναι >10]
Τέλος καταχώρησης Γ.Ε.Μ.Η	Δεν υπάρχει	10 Ευρώ	10 Ευρώ	10 Ευρώ	10 Ευρώ
Έλεγχος Επωνυμίας/Διακριτικού τίτλου -Προαιρετικά	30 Ευρώ	30 Ευρώ	30 Ευρώ	30 Ευρώ	30 Ευρώ
Κόστος εγγραφής στο επιμελητήριο	Καθορίζεται από το κάθε Επιμελητήριο	Καθορίζεται από το κάθε Επιμελητήριο	Καθορίζεται από το κάθε Επιμελητήριο	Καθορίζεται από το κάθε Επιμελητήριο	Καθορίζεται από το κάθε Επιμελητήριο
Ετήσιο Κόστος ΓΕΜΗ	30 Ευρώ	80 Ευρώ	100 Ευρώ	150 Ευρώ	320 Ευρώ

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

Το καταστατικό είναι το σύνολο των διατάξεων που ρυθμίζουν τη λειτουργία της εταιρείας και μαζί με την ιδρυτική πράξη αποτελούν την εταιρική σύμβαση, δηλ. τη σύμβαση με την οποία ιδρύεται και ρυθμίζεται η εταιρεία.

Το καταστατικό λοιπόν αποτελεί το νομικό έγγραφο της σύστασης της εταιρείας, αλλά επίσης προδιαγράφει και όλα τα βασικά θέματα που αφορούν στις σχέσεις των εταίρων/μετόχων, στη διοίκηση της εταιρείας, σε θέματα που αφορούν τη διάρκεια ζωής της, αλλά και τη διάλυσή της.

Τα φυσικά πρόσωπα που το υπογράφουν πρέπει να έχουν πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, μπορούν δε να είναι ημεδαπά ή αλλοδαπά. Λόγω της κανονιστικής του φύσης, το καταστατικό ερμηνεύεται αντικειμενικά.

Υποχρεωτικά στοιχεία

Το καταστατικό μιας εταιρείας πρέπει να περιέχει διατάξεις:

- για την εταιρική επωνυμία
- για την έδρα της εταιρείας
- για το σκοπό της εταιρείας
- για τη διάρκειά της, όταν αυτή δεν είναι αόριστη
- για το ύψος του κεφαλαίου
- για τον τρόπο διαχείρισης και εκπροσώπησης
- τη λύση της

Επιπρόσθετα (υποχρεωτικά) για την ΙΚΕ

- τις εισφορές των εταίρων ανά κατηγορία εισφορών και την αξία αυτών
- το συνολικό αριθμό των εταιρικών μεριδίων
- τον αρχικό αριθμό των μεριδίων κάθε εταίρου και το είδος της εισφοράς που τα μερίδια αυτά εκπροσωπούν

Επιπρόσθετα (υποχρεωτικά) για την ΑΕ

- τον τρόπο καταβολής του κεφαλαίου
- για το είδος των μετοχών, καθώς και για τον αριθμό, την ονομαστική αξία και την έκδοσή τους
- για τον αριθμό των μετοχών κάθε κατηγορίας, αν υπάρχουν περισσότερες κατηγορίες μετοχών
- για τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία μετατροπής ανωνύμων μετοχών σε ονομαστικές
- για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του διοικητικού συμβουλίου (ΔΣ)
- για τη σύγκληση, τη συγκρότηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της γενικής συνέλευσης (ΓΣ)
- για τους ελεγκτές
- για τα δικαιώματα των μετόχων

Επιπρόσθετα (υποχρεωτικά) για την ΑΕ

- για τις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις και τη διάθεση των κερδών
- για τη λύση της εταιρείας και την εκκαθάριση της περιουσίας της
- το ύψος του καλυφθέντος κεφαλαίου, που είναι καταβλητέο κατά το χρόνο σύστασης
- τα ατομικά στοιχεία των φυσικών ή νομικών προσώπων που υπέγραψαν το καταστατικό της εταιρείας
- το συνολικό ποσό, τουλάχιστον κατά προσέγγιση, όλων των δαπανών που απαιτήθηκαν για τη σύσταση της εταιρείας και βαρύνουν αυτή

Το καταστατικό δεν απαιτείται να περιέχει διατάξεις, έστω και αν αυτές αναφέρονται στα παραπάνω θέματα, στο μέτρο που αποτελούν απλώς επανάληψη ισχυουσών διατάξεων του νόμου, εκτός αν εισάγεται επιτρεπτή παρέκκλιση από αυτές.

Επιπρόσθετα στοιχεία (ενδεικτικά)

- για τα δικαιώματα της μειοψηφίας
- για τις μετοχές και τη μεταβίβαση τους
- για τον τρόπο εκλογής διευθύνοντος συμβούλου
- για την αύξηση κεφαλαίου
- για την πρόβλεψη συνεδριάσεων εξ αποστάσεως
- για την ισχύ της ψήφου του Προέδρου του ΔΣ

Απόκλιση από το καταστατικό - Εξωεταιρικές συμφωνίες

Οι εξωεταιρικές ή παραεταιρικές συμφωνίες, είναι συμφωνίες που συνάπτονται μεταξύ μετόχων ΑΕ ή μεταξύ μετόχων και τρίτων με σκοπό την εξυπηρέτηση των ιδιαίτερων ατομικών συμφερόντων των μετόχων που συμβλήθηκαν σε αυτές, ανεξάρτητα από τα συμφέροντα του νομικού προσώπου της εταιρείας. Ως εκ τούτου, οι συμφωνίες αυτές έχουν πάντοτε ενοχικό χαρακτήρα και αναπτύσσουν την ενέργειά τους αποκλειστικά μεταξύ των συμβληθέντων, δίχως να δεσμεύουν και τους διαδόχους αυτών ή τους τρίτους.

Οι εξωεταιρικές συμφωνίες έχουν στην πράξη μεγάλη σημασία, διότι με αυτές ρυθμίζονται ζητήματα που δεν θα μπορούσαν να έχουν καταστατική ισχύ, λόγω της αυστηρότητας των κανόνων του δικαίου περί ΑΕ, όπως πχ η συμφωνία περί επιλογής του Διευθύνοντος Συμβούλου από τη μειοψηφία ή η συμφωνία περί απαγόρευσης μεταβίβασης μετοχών. Επιπλέον, οι εξωεταιρικές συμφωνίες χρησιμοποιούνται ως μέσο για τη διατήρηση σταθερής πλειοψηφίας και εξασφάλισης ελέγχου της διοίκησης ή αντιθέτως για τη δημιουργία ισχυρών μειοψηφιών.

ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

Η εμπορική δραστηριότητα στο πλαίσιο της αγοράς στηρίζεται στην εμπορική συνεργασία μεταξύ δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων. Η συνεργασία αυτή στηρίζεται σε εμπορικές συμφωνίες (συμβάσεις), τους όρους των οποίων διαμορφώνουν ελεύθερα τα συμβαλλόμενα μέρη, δηλ. ισχύει η αρχή ελευθερίας των συμβάσεων. Η διαμόρφωση, όμως, των όρων των εμπορικών συμφωνιών δεν είναι εντελώς ελεύθερη, αλλά υπόκειται σε περιορισμούς που θέτει η νομοθεσία, είτε με ειδικές νομοθετικές διατάξεις που έχουν θεσπιστεί για κάθε συγκεκριμένη σύμβαση, είτε με τον συνδυασμό νομοθετικών διατάξεων που ρυθμίζουν τις λεγόμενες «μικτές συμβάσεις», οι οποίες εμφανίζουν μία άγνωστη στο νόμο σύνθεση στοιχείων, που ανήκουν σε διάφορους τύπους συμβάσεων. Επίσης, εξαίρεση από την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων αποτελούν οι γενικοί όροι συναλλαγών ή οι τυποποιημένες συμβάσεις ή οι συμβάσεις προσχώρησης, που είναι μορφώματα της τυποποιημένης μαζικής συναλλαγής και περιέχονται στις εμπορικές συμβάσεις.

Η προστασία μιας επιχείρησης που συνάπτει μια εμπορική σύμβαση προϋποθέτει βαθιά νομική γνώση και εμπειρία. Τούτο διότι μια σύμβαση με ορθό νομικό περιεχόμενο, όχι μόνο αποτρέπει την άλλη πλευρά από την παραβίασή της, αλλά προδιαγράφει και το αποτέλεσμα του δικαστικού αγώνα στην περίπτωση που διαφορές από τη σύμβαση αυτή οδηγηθούν προς κρίση ενώπιον των Δικαστηρίων.

Βασικά Είδη συμβάσεων

1. Εσωτερικές

Συμβάσεις εργασίας με το προσωπικό (είτε συμβάσεις παροχής εξαρτημένης εργασίας είτε ανεξαρτήτων υπηρεσιών)

2. Εξωτερικές

- Συμβάσεις έργου (με ανεξάρτητους επιχειρηματίες, όπως εργολάβους, μηχανικούς κλπ, προκειμένου να υλοποιήσουν κάποιο ανατιθέμενο έργο)
- Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ή αγοράς προϊόντων
- Συμβάσεις άυλων αγαθών (εμπορικό σήμα, ανάπτυξης λογισμικού, μεταφοράς τεχνολογίας ή τεχνογνωσίας)
- Συμβάσεις διαμεσολάβησης (αντιπροσωπείας, διανομής, δικαιόχρησης (franchise))
- Συμβάσεις επί εμπορικών ακινήτων (μίσθωσης, διαχείρισης)
- Συμβάσεις ασφάλισης (ζημιών, προσώπων, ζωής, ατυχημάτων κ.λπ.)
- Συμβάσεις προστασίας κατά το προσυμβατικό στάδιο της κύριας σύμβασης, π.χ. επιστολή προθέσεων (Letter of intent), υποσχετική επιστολή (Promissory letter), σύμβαση εμπιστευτικότητας (Non-disclosure, Confidentiality agreement)

ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ

(Ν. 4679/2020)

Έννοια

Το εμπορικό σήμα αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας και περιουσιακό στοιχείο του δικαιούχου και παίζει αποφασιστικό ρόλο στην πορεία ανάπτυξης μίας επιχείρησης. Η κατοχύρωση ενός εμπορικού σήματος παρέχει στον δικαιούχο το δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης του με κάθε τρόπο, στα προϊόντα ή/και τις υπηρεσίες του, στις συσκευασίες και σε κάθε έντυπο υλικό. Έτσι συμβάλλει στην αναγνώριση της προέλευσης του προϊόντος ή της υπηρεσίας από τον καταναλωτή, αποτυπώνοντας στη μνήμη του καταναλωτικού κοινού την ύπαρξη της επιχείρησης, την ενασχόληση της με τις συγκεκριμένες δραστηριότητες της και το ανταγωνιστικό της πλεονέκτημα.

Το εθνικό σήμα μπορεί να αποτελείται από οποιαδήποτε σημεία, υπό την προϋπόθεση ότι τα σημεία αυτά:

- α) είναι ικανά να διακρίνουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από αυτά/αυτές άλλων επιχειρήσεων και
- β) μπορούν να αναπαρίστανται στο μητρώο, κατά τρόπο που επιτρέπει τον ακριβή και με σαφήνεια προσδιορισμό του αντικείμενου της προστασίας

Διάκριση από άλλα δικαιώματα

- Από το διακριτικό γνώρισμα: Το διακριτικό γνώρισμα είναι το μέσον με το οποίο εξατομικεύεται είτε το πρόσωπο (λ.χ. το όνομά του) είτε η επιχείρηση (λ.χ. ο διακριτικός τίτλος της) είτε το εμπόρευμα (λ.χ. το σήμα και ο διασχηματισμός). Το διακριτικό γνώρισμα αποκτάται με τη χρήση και καθιέρωσή του στις συναλλαγές, αντίθετα με το σήμα που αποκτάται με την καταχώρισή του στο μητρώο σημάτων (όχι με την απλή κατάθεσή του).
- Από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας: Το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας είναι τίτλος προστασίας με ισχύ 20 χρόνων (εφόσον πληρώνονται τα ετήσια τέλη) που χορηγείται στο δικαιούχο για επινοήματα νέα, με εφευρετική δραστηριότητα και επιδεκτικά βιομηχανικής εφαρμογής. Παρέχει στον κάτοχο του το αποκλειστικό δικαίωμα να εκμεταλλεύεται παραγωγικά την εφεύρεση και αντίστοιχα να απαγορεύει σε κάθε άλλον να εκμεταλλεύεται παραγωγικά την εν λόγω εφεύρεση χωρίς τη συναίνεση του.
- Από το βιομηχανικό σχέδιο ή υπόδειγμα: Βιομηχανικό σχέδιο ή υπόδειγμα είναι η εξωτερικά ορατή εικόνα του συνόλου ή μέρους ενός βιομηχανικού ή βιοτεχνικού προϊόντος, η οποία προκύπτει από τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που έχει (π.χ. γραμμή, σχήμα, χρώμα κλπ) και καταχωρίζεται σύμφωνα με την προβλεπόμενη για τα δικαιώματα αυτά διαδικασία, ενώ το σήμα πρέπει να επιτελεί διακριτική λειτουργία και να καταχωρισθεί στο μητρώο σημάτων.

- Από τα πνευματικά δικαιώματα: Η προστασία με βάση το δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας προϋποθέτει πρωτότυπο πνευματικό δημιούργημα λόγου, τέχνης ή επιστήμης, που εκφράζεται με οποιαδήποτε μορφή, ενώ το σήμα διακρίνει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες μιας επιχείρησης από αυτά άλλων επιχειρήσεων.
- Από το domain name: Το domain name αποκτάται με την υποβολή τυπικών δικαιολογητικών και την τήρηση της αρχής της προτεραιότητας. Δεν ταυτίζεται με το διακριτικό τίτλο και το σήμα, αλλά μπορεί να αποδοθεί σ' αυτό, κατά έμμεσο τρόπο, λειτουργία τόσο διακριτικού τίτλου όσο και σήματος, διότι, και αυτό έχει πρωταρχικά εξατομικευτική και αναγνωριστική λειτουργία.

Είναι, όμως, δυνατό, μια ένδειξη να είναι ταυτόχρονα και διακριτικό γνώρισμα/σήμα και πνευματικό έργο (π.χ. ένα λογότυπο). Ή ακόμα μπορεί να είναι καταχωρισμένο σήμα, αλλά και βιομηχανικό σχέδιο ή υπόδειγμα (π.χ. το σχήμα μια φιάλης). Εξαρτάται κάθε φορά από το αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις προστασίας που τάσσουν οι ειδικότεροι νόμοι.

Σκοπός

- Συμφέρον του φορέα του (διεύρυνση πελατείας, ανταγωνιστικότητα)
- Διευκόλυνση καταναλωτή στην επιλογή προϊόντων ή υπηρεσιών
- Καλή λειτουργία του ελεύθερου ανταγωνισμού

Λειτουργίες

- Προέλευσης
- Διαφημιστική
- Εγγυητική
- Προσθέτει αξία στην επιχείρηση |

- **Κατηγορίες**

- Ημεδαπό
- Αλλοδαπό
- Κοινοτικό (με μια κατάθεση στο EUIPO (ΓΔΙΕΕ) αυτόματη καταχώριση και στις 27 χώρες της ΕΕ, δεν χρειάζεται καταχώριση ως εθνικό). Κόστος: 850€ + 50€ 2^η κλάση + 150€ κάθε επόμενη
- Διεθνές (Πρωτόκολλο Μαδρίτης - υπογεγραμμένο από 79 χώρες, αίτηση στο WIPO (ΠΟΔΙ), ξεχωριστή δήλωση για κάθε χώρα που θέλουμε να ισχύει, χρειάζεται προηγούμενη καταχώριση ως εθνικό)

Διακρίσεις

Με βάση το αντικείμενο

- Προϊόντων
- Υπηρεσιών

Με βάση το φορέα

- Ατομικό
- Συλλογικό

Με βάση τη μορφή

- Βλέπε παρακάτω

Με βάση τη διακριτική δύναμη

- Συνήθη
- Ασθενή
- Ισχυρά
- Φήμης (π.χ. Coca Cola, Visa)

Ειδικές κατηγορίες σημάτων:

- Σήμα Ελληνικών Προϊόντων και Υπηρεσιών (προσδιορίζει γεωγραφική προέλευση)
- Σήμα πιστοποίησης (προσδιορίζει το υλικό, τον τρόπο παρασκευής των προϊόντων ή παροχής των υπηρεσιών, την ποιότητα, την ακρίβεια ή άλλα χαρακτηριστικά, με εξαίρεση τη γεωγραφική προέλευση)

Τι μπορεί να αποτελέσει σήμα

- λέξεις, γράμματα, αριθμοί (λεκτικό σήμα)
- απεικονίσεις, σχέδια (απεικονιστικό σήμα)
- τρισδιάστατα σχήματα, όπως το σχήμα του προϊόντος ή της συσκευασίας του (σήμα τρισδιάστατου σχήματος)
- τρόπος τοποθέτησης του σήματος στο προϊόν (σήμα θέσης)
- σύνολο στοιχείων τα οποία επαναλαμβάνονται κατά τακτό τρόπο (σήμα μοτίβου)
- χρώματα (χρωματικό σήμα)
- ήχο ή συνδυασμό ήχων (ηχητικό σήμα)
- μία κίνηση ή μεταβολή θέσης των στοιχείων του σήματος (σήμα κίνησης)
- συνδυασμό εικόνας και ήχου (οπτικοακουστικό σήμα)
- στοιχεία με ολογραφικά χαρακτηριστικά (ολογραφικό σήμα)
- οποιοδήποτε άλλο είδος ή συνδυασμός των παραπάνω

Τι δεν καταχωρίζεται ως σήμα

Δεν καταχωρίζονται ως σήματα, ή εάν έχουν καταχωριστεί είναι δυνατόν να κηρυχθούν άκυρα, σημεία τα οποία:

Απόλυτοι λόγοι

- δεν μπορεί να αποτελέσουν σήμα, σύμφωνα με το νόμο
- στερούνται διακριτικού χαρακτήρα
- είναι περιγραφικές ενδείξεις
- αποτελούνται από κοινόχρηστες ενδείξεις
- συνίστανται αποκλειστικά στο σχήμα ή άλλο χαρακτηριστικό που επιβάλλεται από την ίδια τη φύση του προϊόντος ή που είναι απαραίτητο για την επίτευξη ενός τεχνικού αποτελέσματος ή που προσδίδει ουσιαστική αξία στο προϊόν
- αντίκεινται στη δημόσια τάξη ή τα χρηστά ήθη
- είναι παραπλανητικά
- προσκρούει σε ευρέως γνωστά σήματα (παγκοίνως γνωστά)

Απόλυτοι λόγοι

- συνίστανται σε ή περιλαμβάνουν διακριτικά σύμβολα, εμβλήματα ή θυρεούς, που παρουσιάζουν δημόσιο ενδιαφέρον
- η καταχώρισή τους αποκλείεται λόγω προστασίας των ονομασιών προέλευσης και των γεωγραφικών ενδείξεων (πχ οίνος, φέτα, φυτά)
- κατατίθενται αντίθετα στην καλή πίστη
- έχουν μεγάλη συμβολική σημασία, ιδίως θρησκευτικά σύμβολα, παραστάσεις και λέξεις

Σχετικοί λόγοι

Κατόπιν άσκησης ανακοπής από τον δικαιούχο προγενέστερου σήματος, σημείο δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση ή, αν έχει καταχωριστεί, ακυρώνεται μετά την άσκηση αίτησης ακυρότητας ή μετά την άσκηση ανταγωγής ακυρότητας στο πλαίσιο αγωγής προσβολής σήματος, όταν:

- ταυτίζεται ή ομοιάζει με προγενέστερο εθνικό ή αλλοδαπό σήμα ή διακριτικό γνώρισμα που χρησιμοποιείται στις συναλλαγές και τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που αυτό διακρίνει ταυτίζονται, ομοιάζουν ή δεν ομοιάζουν αλλά το προγενέστερο έχει φήμη και υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού και συσχέτισής του με το προγενέστερο σήμα ή διακριτικό γνώρισμα

Σχετικοί λόγοι

- προσκρούει σε προγενέστερη ονομασία προέλευσης ή γεωγραφική ένδειξη
- πληρεξούσιος ή αντιπρόσωπος κατέθεσε στο όνομά του σήμα στο οποίο υπήρχε δικαίωμα του αντιπροσωπευομένου, χωρίς την άδεια του τελευταίου

Έγγραφη συναίνεση του δικαιούχου προγενέστερου σήματος ή άλλου δικαιώματος, που υποβάλλεται σε οποιοδήποτε στάδιο εξέτασης του σήματος έως την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, αίρει το κώλυμα καταχώρισης αυτού.

Αν οι λόγοι απόρριψης ενός σήματος αφορούν μέρος μόνο των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία ή τις οποίες το εν λόγω σήμα έχει κατατεθεί, η απόρριψη καλύπτει μόνο τα συγκεκριμένα αυτά προϊόντα ή τις συγκεκριμένες αυτές υπηρεσίες.

Κτήση, περιεχόμενο, έκταση δικαιώματος και διάρκεια προστασίας

- Το δικαίωμα επί του σήματος αποκτάται με την καταχώρισή του (από την κατάθεση - αρχή της χρονικής προτεραιότητας)
- Διάρκεια προστασίας 10 έτη από την ημερομηνία κατάθεσης με δυνατότητα ανανέωσης ανά 10ετία με καταβολή τέλους (έγχαρτα 110€ ή ηλεκτρονικά 90€ για πρώτη κλάση + 20€ για επόμενες)
- Δικαίωμα για αποκλειστική χρήση του σήματος με δικαίωμα να επιθέτει αυτό σε προϊόντα, συσκευασίες, αλληλογραφία, κάθε έντυπο υλικό, να το χρησιμοποιεί σε ηλεκτρονικά ή οπτικοακουστικά μέσα ή μέσα κοινωνικής δικτύωσης και απαγόρευση χρήσης από τρίτο χωρίς άδεια, απαγόρευση παραποίησης, απομίμησης
- Απώλεια δικαιώματος (προστασίας) λόγω ανοχής για 5 συνεχόμενα έτη χρήσης μεταγενέστερα καταχωρημένου σήματος (ο νέος δεν μπορεί να εμποδίσει τον παλιό)
- Ανάλωση δικαιώματος (δεν επιτρέπεται στο δικαιούχο να απαγορεύει τη χρήση του σήματος για προϊόντα που έχουν διατεθεί από τον ίδιο ή με τη συγκατάθεσή του, εκτός αν έχει εύλογη αιτία να αντιταχθεί όταν η κατάσταση των προϊόντων μεταβάλλεται ή αλλοιώνεται μετά τη διάθεσή τους στο εμπόριο)
- Δήλωση μη διεκδίκησης και δήλωση περιορισμού οποτεδήποτε και ανεξαρτήτως εκκρεμοδικίας

Το σήμα ως περιουσιακό αγαθό

- Απεξάρτηση σήματος από επιχείρηση
- Συνέπεια αυτοτελής σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων (π.χ. ενέχυρο)
- Μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης
- Οι πράξεις καταχωρούνται στο Μητρώο

Δυνατότητα Μεταβίβασης

- Ελεύθερα ανεξάρτητα από τη μεταβίβαση της επιχείρησης
- Έγγραφος τύπος
- Καταχώριση στο Βιβλίο Σημάτων
- Καταβολή τέλους (110€ έγχαρτη ή ηλεκτρονική 90€ + 20€ για κάθε κλάση)

Άδεια Χρήσης

- Αποκλειστική ή μη χρήση
- Έγγραφος τύπος και καταχώριση στο Μητρώο
- Καταβολή τέλους (90€)
- Άδεια χρήσης με απόλυτη ενέργεια
- Ο αδειούχος μπορεί να στραφεί εξ ιδίου δικαιώματος κατά τρίτων
- Δικαίωμα παρέμβασης αδειούχου
- Δυνατότητα παραχώρησης από τον αδειούχο περαιτέρω αδειών χρήσης
- Ο δικαιούχος μπορεί να στραφεί κατά αδειούχου

Αρμόδια Όργανα

- Διεύθυνση Σημάτων
- Εξεταστής
- Διοικητική Επιτροπή Σημάτων (ΔΕΣ)
- Διοικητικά Δικαστήρια

Διαδικασία καταχώρισης

- Έγγραφη δήλωση κατάθεσης στη Διεύθυνση Σημάτων
- Καταχώριση ανά κλάση (45 κλάσεις)
- Από τον καταθέτη, αντιπρόσωπο ή δικηγόρο
- Δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής
- Καταβολή τέλους (120€ και για κάθε επιπλέον κλάση 20€)
- Καταχώριση στο Βιβλίο Σημάτων και ανάρτηση στην ιστοσελίδα της Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Εξέταση της δήλωσης

- Εξέταση τυπικών προϋποθέσεων
- Δυνατότητα συμπλήρωσης ή διόρθωσης
- Εξέταση απαραδέκτου από μονομελές διοικητικό όργανο (εξεταστής)
- Αν δεκτή, δημοσίευση
- Αν απαράδεκτη, δυνατότητα ανάκλησης, περιορισμού ή υποβολής παρατηρήσεων

Ένδικα βοηθήματα

1. Ανακοπή κατά απόφασης εξεταστή που κάνει δεκτό το σήμα

- Εντός 3 μηνών από τη δημοσίευση
- Κατάθεση στη Διεύθυνση Σημάτων
- Εκδίκαση από τη ΔΕΣ
- Ο ανακόπτων οφείλει να αποδείξει χρήση προγενέστερου σήματος για πέντε έτη ή εύλογη αιτία για τη μη χρήση του νεότερου εφόσον το προγενέστερο ήταν καταχωρημένο για 5 έτη
- Αν δεν αποδείξει χρήση η ανακοπή απορρίπτεται

2. Προσφυγή ενώπιον ΔΕΣ

- Σε περίπτωση ολικής ή μερικής απόρριψης της δήλωσης
- Προθεσμία 60 ημερών από την κοινοποίηση
- Δυνατότητα πρόσθετης παρέμβασης

Ένδικα βοηθήματα

3. Διαμεσολάβηση

- Σε περίπτωση διαφορών που εκκρεμούν ενώπιον της ΔΕΣ
- Οποτεδήποτε μετά την κατάθεση της ανακοπής
- Σε περίπτωση κοινής αίτησης, η διαδικασία ενώπιον ΔΕΣ αναστέλλεται

4. Προσφυγή ενώπιον Διοικητικών Δικαστηρίων

- Κατά αποφάσεων ΔΕΣ
- Εντός 60 ημερών από την κοινοποίηση
- Ανασταλτικό αποτέλεσμα

Ένδικα βοηθήματα

5. Επαναφορά των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση

- Λόγω μη τήρησης προθεσμίας
- Εξαιτίας ανωτέρας βίας, τυχηρού, ή άλλου σπουδαίου λόγου
- Ενώπιον ΔΕΣ
- Εντός δύο μηνών από την παύση του κωλύματος ή ενός έτους από τη λήξη της προθεσμίας
- Δεν εφαρμόζεται σε προθεσμίες άσκησης ανακοπής και διεκδίκησης προτεραιότητας

Προστασία σε περίπτωση προσβολής σήματος

- Αξίωση άρσης της προσβολής, παράλειψης στο μέλλον, αποζημίωση
- Ενώπιον Μονομελούς Πρωτοδικείου (ή Πολυμελούς αν σωρεύονται με άλλες)
- Πενταετής παραγραφή από το τέλος του έτους πραγματοποίησης της προσβολής
- Ανταγωγή με αίτημα έκπτωσης ή ακυρότητας από το σήμα
- Ασφαλιστικά μέτρα (συντηρητική κατάσχεση, προσωρινή απόδοση)
- Και κατά των ενδιάμεσων
- Λήψη μέτρων προστασίας των αποδεικτικών στοιχείων
- Δυνατότητα δημοσίευσης απόφασης

Ποινικές διατάξεις

- Ποινική προστασία του σήματος
- Κατ' έγκληση (εκτός από χρήση συμβόλων μέχρι 2.000 ευρώ)
- Αυξημένες ποινές από 6 μήνες και 6.000 μέχρι τουλάχιστον 2 έτη και 30.000
- Δυνατότητα δημοσίευσης απόφασης

Παραίτηση

- Έγγραφη δήλωση παραίτησης στη Διεύθυνση Σημάτων
- Καταχώριση στο Μητρώο Σημάτων

Έκπτωση

- Κατόπιν αίτησης (κατάθεση διεύθυνση σημάτων και ενώπιον ΔΕΣ) από οποιονδήποτε
- Διαγραφή σήματος
- Αποτελέσματα μετά από τελεσιδικία
- Καταχώριση στο Μητρώο Σημάτων

Ο δικαιούχος εκπίπτει από το δικαίωμά του ολικά ή μερικά αν:

- μέσα σε χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την καταχώριση του σήματος δεν κάνει ουσιαστική χρήση του για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες έχει καταχωριστεί ή αν διακόψει τη χρήση του σήματος για πέντε (5) συνεχή έτη
- συνεπεία της συμπεριφοράς ή αδράνειας του δικαιούχου, το σήμα έχει καταστεί κοινόχρηστο ή συνήθης εμπορική ονομασία του προϊόντος ή της υπηρεσίας για το οποίο έχει καταχωριστεί
- λόγω της χρήσης του σήματος από τον δικαιούχο ή με τη συγκατάθεσή του για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία ή για τις οποίες τούτο έχει καταχωριστεί ενδέχεται να παραπλανηθεί το κοινό, ιδίως, ως προς τη φύση, την ποιότητα ή τη γεωγραφική προέλευση των προϊόντων ή των υπηρεσιών

Ακυρότητα

- Κατόπιν αίτησης ενώπιον ΔΕΣ από οποιονδήποτε
- Λόγω απαραδέκτου (σχετικού)
- Διαγραφή σήματος
- Αποτελέσματα μετά από τελεσιδικία
- Καταχώριση στο Μητρώο Σημάτων

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (ΓΚΠΔ ή GDPR)

(Κανονισμός ΕΕ 679/2016, Ν. 4624/2019, ειδικά νομοθετήματα)

Ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων (ΓΚΠΔ), ρυθμίζει την επεξεργασία από άτομο, εταιρεία ή οργανισμό των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που αφορούν άτομα που ζουν στην ΕΕ.

Η συμμόρφωση με το GDPR αφορά στην προστασία των προσωπικών δεδομένων του προσωπικού μιας εταιρείας, των πελατών και των συνεργατών της. Κατά συνέπεια, αφορά όλων των ειδών επικοινωνίας, είτε αυτές είναι εξωτερικές ή εσωτερικές. Κάθε εταιρία βέβαια είναι υποχρεωμένη, σύμφωνα με τον Κανονισμό, να ενημερώνει τα υποκείμενα των προσωπικών δεδομένων (προσωπικό, πελάτες, συνεργάτες), αναφορικά με τον σκοπό επεξεργασίας και τα μέσα που χρησιμοποιεί για αυτό.

Πότε εφαρμόζεται

Όταν η επιχείρηση επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα και

- εδρεύει στην ΕΕ, ανεξάρτητα από το πού γίνεται η πραγματική επεξεργασία των δεδομένων
- εδρεύει εκτός της ΕΕ, αλλά επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα ατόμων εντός της ΕΕ

Πότε δεν εφαρμόζεται

Ο ΓΚΠΔ δεν εφαρμόζεται όταν:

- το υποκείμενο των δεδομένων είναι νεκρό
- το υποκείμενο των δεδομένων είναι νομικό πρόσωπο
- η επεξεργασία γίνεται από πρόσωπο που ενεργεί για αυστηρά προσωπικούς λόγους ή για δραστηριότητες που διενεργούνται κατ' οίκον, υπό την προϋπόθεση ότι δεν συνδέονται με κάποια επαγγελματική ή εμπορική δραστηριότητα

Τι είναι προσωπικά δεδομένα

Προσωπικά δεδομένα είναι όλες οι πληροφορίες που αφορούν ένα ταυτοποιημένο ή ταυτοποιήσιμο πρόσωπο, το οποίο καλείται υποκείμενο των δεδομένων. Τα προσωπικά δεδομένα περιέχουν πληροφορίες όπως:

- όνομα
- διεύθυνση κατοικίας
- ηλεκτρονική διεύθυνση ταχυδρομείου (π.χ. όνομα.επώνυμο@....)
- αριθμό εγγράφου ταυτοποίησης (π.χ. αριθμός ταυτότητας, διαβατηρίου κλπ)
- εισόδημα
- δεδομένα που διατηρούν νοσοκομεία ή γιατροί (με αποκλειστικό σκοπό την ταυτοποίηση προσώπου για ιατρικούς λόγους)

Παραδείγματα δεδομένων που ΔΕΝ θεωρούνται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

- αριθμός μητρώου εταιρείας
- ηλεκτρονική διεύθυνση του τύπου info@....
- ανώνυμα δεδομένα (όπως π.χ. σε μια ανώνυμη έρευνα αγοράς)

Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν καταστεί ανώνυμα, έχουν κρυπτογραφηθεί ή για τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί ψευδώνυμα, αλλά τα οποία μπορούν να επαναταυτοποιήσουν ένα άτομο παραμένουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, ενώ εκείνα για τα οποία η ανωνυμοποίηση είναι μη αντιστρέψιμη δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ΓΚΠΔ.

Ειδικές κατηγορίες δεδομένων

Δεν επιτρέπεται η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων σχετικά με τα εξής χαρακτηριστικά ενός προσώπου:

- φυλετική ή εθνοτική καταγωγή
- σεξουαλικός προσανατολισμός
- πολιτικά φρονήματα
- θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις
- συμμετοχή σε συνδικαλιστικές οργανώσεις
- γενετικά ή βιομετρικά δεδομένα και δεδομένα υγείας, εξαιρουμένων ειδικών περιπτώσεων (π.χ. όταν έχετε δώσει την πλήρη συγκατάθεσή σας ή όταν η επεξεργασία απαιτείται για λόγους ουσιαστικού δημόσιου συμφέροντος, βάσει της νομοθεσίας της ΕΕ ή της εθνικής νομοθεσίας)
- προσωπικά δεδομένα που σχετίζονται με ποινικές καταδίκες και αδικήματα, εκτός αν αυτό επιτρέπεται από τη νομοθεσία της ΕΕ ή την εθνική νομοθεσία

Τι αποτελεί επεξεργασία δεδομένων

Ο όρος «επεξεργασία» καλύπτει ευρύ φάσμα πράξεων που πραγματοποιούνται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, είτε με χειροκίνητα είτε με αυτοματοποιημένα μέσα. Περιλαμβάνει τη συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, διάρθρωση, αποθήκευση, προσαρμογή ή μεταβολή, ανάκτηση, αναζήτηση πληροφοριών, χρήση, κοινολόγηση με διαβίβαση, διάδοση ή κάθε άλλη μορφή διάθεσης, συσχέτιση ή συνδυασμό, περιορισμό, διαγραφή ή καταστροφή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Παραδείγματα επεξεργασίας:

- διαχείριση προσωπικού και μισθοδοσία
- προσπέλαση/αναζήτηση πληροφοριών σε βάση δεδομένων επαφών που περιλαμβάνει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα
- αποστολή διαφημιστικών ηλεκτρονικών μηνυμάτων
- καταστροφή διά τεμαχισμού εγγράφων που περιέχουν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα
- δημοσίευση/ανάρτηση φωτογραφίας ενός ατόμου σε ιστότοπο
- αποθήκευση διευθύνσεων IP ή διευθύνσεων MAC
- μαγνητοσκόπηση (τηλεόραση κλειστού κυκλώματος)

Ποιος επεξεργάζεται τα προσωπικά δεδομένα

Κατά την επεξεργασία τους, τα προσωπικά δεδομένα μπορεί να περάσουν από διάφορες επιχειρήσεις ή οργανισμούς. Μέσα σ' αυτόν τον κύκλο, υπάρχουν δύο βασικά προφίλ που ασχολούνται με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων:

- ο υπεύθυνος επεξεργασίας (ΥΠΔ ή DPO), οποίος αποφασίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων
- ο εκτελών την επεξεργασία, ο οποίος φυλάσσει και επεξεργάζεται τα δεδομένα για λογαριασμό του υπευθύνου επεξεργασίας

Ποιος παρακολουθεί μέσα στην επιχείρηση τον τρόπο επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων

Ο υπεύθυνος προστασίας δεδομένων (ΥΠΔ) που μπορεί να έχει οριστεί από την επιχείρηση, είναι αρμόδιος να παρακολουθεί την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, καθώς και να ενημερώνει και να συμβουλεύει τους υπαλλήλους επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων σχετικά με τις υποχρεώσεις τους. Ο ΥΠΔ συνεργάζεται επίσης με την Αρχή Προστασίας Δεδομένων (ΑΠΔ), λειτουργώντας ως σημείο επαφής μεταξύ της ΑΠΔ και μεμονωμένων ατόμων.

Πότε πρέπει να οριστεί ένας υπεύθυνος προστασίας δεδομένων

Οφείλετε να ορίσετε έναν ΥΠΔ εάν η επιχείρησή σας:

- παρακολουθεί άτομα, σε τακτική ή συστηματική βάση, ή επεξεργάζεται ειδικές κατηγορίες δεδομένων
- έχει ως μία από τις κύριες επιχειρηματικές της δραστηριότητες την επεξεργασία δεδομένων
- επεξεργάζεται δεδομένα σε ευρεία κλίμακα

Για παράδειγμα, αν επεξεργάζεστε προσωπικά δεδομένα για να στοχοθετήσετε διαφημίσεις μέσω μηχανών αναζήτησης βάσει της συμπεριφοράς των ατόμων στο διαδίκτυο, οφείλετε να ορίσετε έναν ΥΠΔ. Αν, αντίθετα, στέλνετε στους πελάτες σας διαφημιστικό υλικό μόνο μία φορά τον χρόνο, δεν χρειάζεται να ορίσετε ΥΠΔ. Ομοίως, αν είστε γιατρός και συλλέγετε δεδομένα για την υγεία ασθενούς σας, πιθανότατα δεν χρειάζεστε ΥΠΔ. Ωστόσο, αν επεξεργάζεστε προσωπικά δεδομένα γενετικής και υγείας για λογαριασμό νοσοκομείου, οφείλετε να έχετε ΥΠΔ.

Ο ΥΠΔ μπορεί να προέρχεται από το προσωπικό του οργανισμού σας ή να είναι εξωτερικός συνεργάτης βάσει σύμβασης παροχής υπηρεσιών. Ο ΥΠΔ μπορεί να είναι μεμονωμένο άτομο ή μέρος οργανισμού.

Επεξεργασία δεδομένων για άλλη επιχείρηση: Ο ΥΠΔ μπορεί να αναθέσει την επεξεργασία δεδομένων μόνο σε άτομο που παρέχει επαρκείς εγγυήσεις, οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε γραπτή σύμβαση μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών. Η σύμβαση αυτή πρέπει επίσης να περιέχει ορισμένες υποχρεωτικές ρήτρες, π.χ., ότι ο εκτελών την επεξεργασία θα επεξεργάζεται προσωπικά δεδομένα μόνον όταν του δίδεται σχετική εντολή από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων.

Κανόνες επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων

Η εταιρεία ή ο οργανισμός πρέπει να τηρεί διάφορους βασικούς κανόνες επεξεργασίας, όπως τους εξής:

- τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία με νόμιμο και διαφανή τρόπο («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»)
- πρέπει να υπάρχουν συγκεκριμένοι σκοποί για την επεξεργασία των δεδομένων και η εταιρεία ή ο οργανισμός πρέπει να υποδεικνύει τους εν λόγω σκοπούς στα άτομα όταν συλλέγει τα δεδομένα τους προσωπικού χαρακτήρα («περιορισμός του σκοπού»)
- πρέπει να συλλέγονται και να επεξεργάζονται μόνο τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που είναι απαραίτητα για την επίτευξη του εν λόγω σκοπού («ελαχιστοποίηση των δεδομένων»)
- πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα είναι ακριβή και ενημερωμένα («ακρίβεια»)
- δεν μπορεί να γίνεται περαιτέρω χρήση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για άλλους σκοπούς που δεν είναι συμβατοί με τον αρχικό σκοπό («περιορισμός του σκοπού»)
- πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν αποθηκεύονται για διάστημα μεγαλύτερο από αυτό που είναι απαραίτητο για τους σκοπούς για τα οποία συλλέχθηκαν («περιορισμός της περιόδου αποθήκευσης»)
- πρέπει να υλοποιούνται κατάλληλες τεχνικές και οργανωτικές εγγυήσεις που εξασφαλίζουν την ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας από μη εξουσιοδοτημένη ή παράνομη επεξεργασία και από τυχαία απώλεια, καταστροφή ή φθορά, χρησιμοποιώντας κατάλληλη τεχνολογία («ακεραιότητα και εμπιστευτικότητα»)

Πότε επιτρέπεται η επεξεργασία δεδομένων

Σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ για την προστασία δεδομένων, η επεξεργασία πρέπει να γίνεται με θεμιτό και σύννομο τρόπο, για έναν συγκεκριμένο και νόμιμο σκοπό και να καλύπτει μόνο τα δεδομένα που είναι αναγκαία για την επίτευξη αυτού του σκοπού. Για να επεξεργάζεστε προσωπικά δεδομένα πρέπει να διασφαλίσετε ότι πληροίτε έναν από τους παρακάτω όρους:

- έχετε τη συγκατάθεση του συγκεκριμένου υποκειμένου των δεδομένων
- χρειάζεστε τα προσωπικά δεδομένα για να τηρήσετε συμβατική υποχρέωση έναντι του υποκειμένου των δεδομένων
- χρειάζεστε τα προσωπικά δεδομένα για να εκπληρώσετε νομική υποχρέωση
- χρειάζεστε τα προσωπικά δεδομένα για να προστατεύσετε ζωτικά συμφέροντα του υποκειμένου των δεδομένων
- επεξεργάζεστε προσωπικά δεδομένα για να διεκπεραιώσετε αποστολή δημοσίου συμφέροντος
- ενεργείτε προς όφελος των νομίμων συμφερόντων της επιχείρησής σας, εφόσον δεν θίγονται σοβαρά τα θεμελιώδη δικαιώματα και οι ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων που επεξεργάζεστε. Αν τα δικαιώματα του υποκειμένου υπερισχύουν των συμφερόντων της επιχείρησής σας, δεν μπορείτε να επεξεργαστείτε τα προσωπικά του δεδομένα

Συγκατάθεση για την επεξεργασία δεδομένων

Ο ΓΚΠΔ ορίζει αυστηρούς κανόνες για την επεξεργασία δεδομένων βάσει συγκατάθεσης. Σκοπός των κανόνων αυτών είναι να διασφαλιστεί ότι το υποκείμενο των δεδομένων κατανοεί για τι πραγματικά έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Αυτό σημαίνει ότι η συγκατάθεση πρέπει να δίνεται ελεύθερα, συγκεκριμένα και χωρίς ασάφειες με δήλωση διατυπωμένη σε απλή και κατανοητή γλώσσα. Η συγκατάθεση πρέπει να δίνεται με καταφατική πράξη, π.χ. με την επιλογή τετραγωνιδίου σε ιστοσελίδα ή με την υπογραφή δήλωσης.

Όταν έχει δοθεί συγκατάθεση για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, μπορείτε να επεξεργαστείτε τα δεδομένα μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους δόθηκε η συγκατάθεση. Πρέπει επίσης να δίνετε στο υποκείμενο των δεδομένων τη δυνατότητα να αποσύρει τη συγκατάθεσή του.

Παροχή διαφανών πληροφοριών

Πρέπει να παρέχετε στα υποκείμενα των δεδομένων σαφείς πληροφορίες σχετικά με το ποιος επεξεργάζεται τα προσωπικά τους δεδομένα και γιατί. Οφείλετε να παρέχετε τουλάχιστον τις παρακάτω πληροφορίες:

- ποιος είστε
- γιατί επεξεργάζεστε τα προσωπικά δεδομένα
- ποια είναι η νομική βάση
- ποιος θα λάβει τα δεδομένα (αν υπάρχει)

Σε ορισμένες περιπτώσεις, πρέπει επίσης να δίνονται οι παρακάτω πληροφορίες:

- ποια είναι τα στοιχεία επικοινωνίας του υπευθύνου προστασίας δεδομένων (ΥΠΔ), εφόσον υπάρχει
- ποιο νόμιμο συμφέρον επιδιώκει η επιχείρηση, όταν για την επεξεργασία βασίζεστε σε αυτό το νομικό επιχείρημα
- πώς μπορεί να αποσυρθεί η συγκατάθεση
- αν υπάρχει καταστατική ή συμβατική υποχρέωση για την παροχή των δεδομένων

Ειδικοί κανόνες για τα παιδιά: Αν συλλέγετε προσωπικά δεδομένα από παιδί βάσει συγκατάθεσης, για παράδειγμα από λογαριασμό μέσων κοινωνικής δικτύωσης, οφείλετε να λάβετε πρώτα γονική συγκατάθεση, π.χ. στέλνοντας ειδοποίηση στον γονέα ή στον κηδεμόνα του παιδιού. Η ηλικία μέχρι την οποία ένα πρόσωπο θεωρείται παιδί διαφέρει ανάλογα με τη χώρα κατοικίας, αλλά συνήθως είναι μεταξύ 13 και 16 ετών.

Δικαίωμα πρόσβασης και δικαίωμα φορητότητας των δεδομένων

Πρέπει να διασφαλίζετε ότι τα υποκείμενα των δεδομένων έχουν το δικαίωμα πρόσβασης στα προσωπικά τους δεδομένα, δωρεάν. Αν λάβετε σχετικό αίτημα, οφείλετε:

- να ενημερώσετε το υποκείμενο των δεδομένων αν επεξεργάζεστε τα προσωπικά του δεδομένα ή όχι
- να του δώσετε πληροφορίες για την επεξεργασία (σκοπός, κατηγορίες προσωπικών δεδομένων που υπόκεινται σε επεξεργασία, αποδέκτες των δεδομένων, κλπ.)
- να του δώσετε αντίγραφο των προσωπικών του δεδομένων που επεξεργάζεστε (σε προσβάσιμο μορφότυπο)

Όταν η επεξεργασία βασίζεται σε συγκατάθεση ή σε σύμβαση, το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί επίσης να σας ζητήσει να του επιστρέψετε τα προσωπικά του δεδομένα ή να τα διαβιβάσετε σε άλλη επιχείρηση. Πρόκειται για το γνωστό ως δικαίωμα φορητότητας των δεδομένων. Πρέπει να παρέχετε τα δεδομένα σε έναν ευρέως χρησιμοποιούμενο και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο.

Δικαίωμα διόρθωσης και δικαίωμα προβολής αντιρρήσεων

- Αν ένα υποκείμενο δεδομένων πιστεύει ότι τα προσωπικά του δεδομένα είναι εσφαλμένα, ελλιπή ή ανακριβή, έχει το δικαίωμα να ζητήσει τη διόρθωση ή τη συμπλήρωσή τους χωρίς καμία καθυστέρηση.
- Στην περίπτωση αυτή, οφείλετε να ενημερώσετε όλους τους παραλήπτες των προσωπικών δεδομένων ότι κάποια από τα προσωπικά δεδομένα που τους κοινοποιήσατε έχουν μεταβληθεί ή διαγραφεί. Αν διαβιβάσατε εσφαλμένα προσωπικά δεδομένα, οφείλετε, ενδεχομένως, να ενημερώσετε σχετικά οποιονδήποτε τα είδε (εκτός αν αυτό προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες).
- Το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί επίσης να αντιταχθεί - ανά πάσα στιγμή - στην επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων για μια συγκεκριμένη χρήση. Στην περίπτωση αυτή οφείλετε να διακόψετε την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων, εκτός αν έχετε νόμιμο συμφέρον που υπερισχύει των συμφερόντων του υποκειμένου των δεδομένων.
- Ομοίως, το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να ζητήσει την περιορισμένη επεξεργασία των προσωπικών του δεδομένων, εφόσον έχει οριστεί κατά πόσον το νόμιμο συμφέρον σας υπερισχύει των δικών του συμφερόντων. Ωστόσο, σε περίπτωση άμεσης εμπορικής προώθησης, υποχρεούστε πάντα να διακόψετε την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων εφόσον το ζητήσει το υποκείμενο των δεδομένων.

Δικαίωμα διαγραφής («δικαίωμα στη λήθη»)

Σε ορισμένες περιπτώσεις, το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί να ζητήσει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας να διαγράψει τα προσωπικά του δεδομένα, π.χ. όταν τα δεδομένα αυτά δεν χρειάζονται πλέον για την επίτευξη του σκοπού της επεξεργασίας. Ωστόσο, η επιχείρησή σας δεν υποχρεούται να πράξει κάτι τέτοιο, εφόσον:

- η επεξεργασία είναι απαραίτητη προκειμένου να τηρηθεί η ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης
- οφείλετε να αποθηκεύσετε τα προσωπικά δεδομένα προκειμένου να συμμορφωθείτε με νομική υποχρέωση
- υπάρχουν άλλοι λόγοι δημόσιου συμφέροντος για την αποθήκευση των προσωπικών δεδομένων, όπως σκοποί δημόσιας υγείας ή επιστημονικής και ιστορικής έρευνας
- οφείλετε να αποθηκεύσετε τα προσωπικά δεδομένα προκειμένου να εγείρετε νομική αξίωση

Παραβιάσεις δεδομένων - παροχή κατάλληλης ειδοποίησης

Παραβίαση δεδομένων έχουμε όταν τα προσωπικά δεδομένα για τα οποία είστε υπεύθυνος δημοσιοποιούνται, κατά τύχη ή παράνομα, σε μη εξουσιοδοτημένους παραλήπτες, καθίστανται προσωρινά μη διαθέσιμα ή αλλοιώνονται.

Αν συμβεί όντως παραβίαση δεδομένων και η παραβίαση θέτει σε κίνδυνο τα δικαιώματα και τις ελευθερίες του υποκειμένου των δεδομένων, οφείλετε να ειδοποιήσετε την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ) εντός 72 ωρών αφότου αντιληφθείτε την παραβίαση.

Ανάλογα με το κατά πόσο η παραβίαση των δεδομένων δημιουργεί υψηλό κίνδυνο για τους θιγόμενους, μπορεί να ζητηθεί από την επιχείρησή σας να τους ενημερώσει.

Παραβίαση των κανόνων και ποινές

Υπεύθυνος για τη διενέργεια των ελέγχων και επιβολή κυρώσεων είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ). Οι κυρώσεις ποικίλουν από απλή παρατήρηση, επίπληξη, παύση δραστηριοτήτων, μέχρι επιβολή σημαντικών χρηματικών προστίμων.

Αξίζει όμως να σημειωθεί ότι οι εν λόγω κυρώσεις είναι διοικητικές και δεν αφορούν αποζημιώσεις φυσικών προσώπων ή ποινικές ευθύνες που ενδέχεται να προκύψουν από νομοθετικές παραβάσεις.

ΤΕΛΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Επιμέλεια

Αλέξανδρος Μάρης

Δικηγόρος

Η παρούσα παρουσίαση αποτελεί αντικείμενο πνευματικής ιδιοκτησίας του συντάκτη της και απαγορεύεται ρητά η αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συντάκτη της.